

 Ystad-Österlenregionens miljöförbund	Dokumentnamn Rutin för olyckor samt utsläpp	Dok. nr.	Utgåva
	Framtaget av Annette Mårtensson	Giltigt fr.o.m.	Sida 1(3)
Fastställt/godkänd av CB 20201127	Flik/Process	Reviderad 201127 AMN	

Rutin för olyckor samt utsläpp

Samla information

Vid inkommande ärende om utsläpp eller olycka med utsläpp ta reda på:

1. Om räddningstjänsten har kontaktats.

Om inte och behov finns kontakta jourhavande yttre befäl på direkt tel. 010-1102551. Kontrollera om behov av miljörestvärdesledare (Måns Krook 070-881 73 50) finns, vilket är normalt om någon form av sanering behöver ske.

2. Vad som har läckt ut?
3. Vilka mängder?
4. Fastighetsbeteckning/-ar.
5. Annan information om olycksförloppet och omgivning.
6. Notera telefonnummer till den som larmat och ev. övriga inblandade.
7. Har olyckan skett i/närheten av ett vattenskyddsområde eller finns det dagvattenbrunnar? Om ja, Är VA kontaktade?
8. Vem ska miljöförbundet hålla kontakt med i ärendet

Första bedömning

Om miljörestvärdesledaren har engagerats i olyckan och sanering kan ske på enkelt sätt utan uppföljningar behövs normalt inget platsbesök. Exempel är om kemikalier kunnat samlas upp med absorbent eller om schaktning av förorenad jord unnat ske utan risk för vidare spridning. Undantag är mycket känsliga områden som t ex vattenskyddsområde, som normalt behöver extra uppmärksamhet.

Kontakta restvärdesledaren och fråga om vem som tar saneringsansvaret (under år 2020, är det MST SYD, Hans 076- 644 78 00). Fråga kontaktpersonen för saneringen om vilka åtgärder som ska göras och när de är på plats.

Andra typer av utsläpp

Om källan till utsläppet inte är klargjord behövs alltid platsbesök och vidare utredning, likaså om man kan misstänka brott. Om utsläppet hör till ett tillsynsobjekt (t ex industri eller lantbruk) lämna över anmälan till rätt handläggare (om denne är tillgänglig).

Riskbedömning

Kontrollera i kartprogrammet om bestämmelser som vattenskyddsområde finns, närheten till andra vattentäkter, dikningsföretag och vattendrag samt var dessa mynnar ut och om dessa miljöer är extra känsliga (t ex badplatser). Gör en googlesökning +ev. sökning efter ämnena/varorna i databaser på kemi.se. Skriv ut ev. säkerhetsdatablad och annan information.

Gör en ny bedömning om platsbesök kan behövas. Om platsbesök behövs skriv ut karta ur Geosecma. Diarieför ärendet om inte platsbesök måste ske.

Platsbesök

Ta med provtagningsväska (innehållande flaskor och burkar för olja/kem samt bekämpningsmedel samt följesedel), provtagningsstång, kamera, anteckningsblock samt utskrivna karta från Geosecma, säkerhetsdatablad om sådana finns samt jordartskarta.

Är det ett större räddningspådrag efter en större olycka, ta med en bärbar dator samt informera miljöchefen om olyckan/utsläppet.

På platsen

Om anmälan inte kommit via SÖRF/Miljörestvärdesledare kan det visa sig att en räddningstjänst (typ länsar mm) trots allt är nödvändig, kontakta då SÖRF.

Om det är ett större utsläpp finns normalt SÖRF och miljörestvärdesledare redan på plats. Räddningsledaren samordnar arbetet på platsen.

Är det ett mindre utsläpp utan räddningstjänst behöver dokumentation så som fotografering, provtagning samt ev. spårning längs t ex vattendrag göras. OBS! Hittar man utsläppspunkten från t ex ett täckt dike ut i t ex ett vattendrag, ta ett referensprov alldeles uppströms!

Upptäcks pågående utsläpp, tala med ansvarig och vidtas inte åtgärd omedelbart för att stoppa utsläpp kan handräddning av polismyndigheten bli aktuell (enl. 28 kap MB). Misstänks brott (vilket normalt är fallet) kontaktas även miljöpolis Tommy Lundvall (0738-51 52 94 alt. 010-561 52 76) eller miljöpolis Stefan (0768- 90 18 06 alt. 010-56 17 146) eller vi behov miljöåklagare.

Är utsläppet/olyckan i vattenskyddsområde eller finns det en risk att dricksvattentäkter eller reningsverk påverkas – kontakta resp. kommuns VA-avdelning.
Öster

Efter besöket

Diarieför om detta inte gjorts innan. Hör utsläppet till ett objekt, lämna över till rätt handläggare.

Skicka åtalsanmälan till åklagare om brott misstänks.

Ytterligare miljötekniska markundersökningar behöva redovisas för att det ska gå att ta ställning till om en sanering skall utföras. Behöver området saneras och saneringsarbetena kan medföra en icke ringa risk för spridning eller exponering av föroreningarna krävs det en skriftlig anmälan om sanering (avhjälpandeåtgärd). Hör skadan inte till ett objekt men anmälan om sanering är aktuell lämnas ärendet till handläggare som har hand om förorenad mark. Föreläggande om åtgärder kan också bli aktuellt om den som orsakat skadan inte självmant kommer inte med undersökningar och anmälan. Se vidare i kommande rutin för förorenad mark.

Om ett föreläggande inte blir åttlytt kan miljöförbundet lämna in en ansökan av verkställighet till kronofogdemyndigheten. Finns risk för allvarliga skador eller om det finns andra särskilda

skäl kan beslut om föreläggande om rättelse på den felandes bekostnad beslutas. Endast ordförande i samråd med presidiet har delegation på dessa två åtgärder.

Lagrum

Under detta avsnitt redovisas lagstiftningen som används i rutinen vid behov.

Tillträde enligt 28 kap. Miljöbalken (1998:808)

Föreläggande och verkställighet på den felandes bekostnad enligt 26 kap. Miljöbalken (1998:808)

Anmälan om sanering enligt 10 kap. Miljöbalken (1998:808) samt 28 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) OBS! För skador som uppstått före 1 augusti 2007 gäller den gamla lydelsen av 10 kap.)

Kontaktpersoner som kan vara aktuella

Namn	Dagtid vardagar	Övriga tider
Måns Krook	070-881 73 50	070- 881 73 50
Jourhavande yttre befäl (räddningstjänsten)	010- 110 25 51	010- 110 25 51
MST SYD, Hans	076- 644 78 00	076- 644 78 00
Österlen VA Tomelilla	0417- 182 96	040- 676 90 85 (SOS larmtjänst)
Österlen VA Simrishamn	0414- 81 90 00	040- 676 90 85 (SOS larmtjänst)
VA Ystad kommun VA-chef Christina Molin	0411-57 71 34	040- 676 90 70 (SOS larmtjänst)
Miljöpolisen: Tommy Lundvall Stefan	010-561 52 76 010-561 71 46	0738-51 52 94 0768-90 18 06